

โครงการสอน
วิชาผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3
รหัสวิชา 20102 - 2103

นายวิษณุวัฒน์ เกตุอุ๊ต
แผนกวิชาช่างกลโรงงาน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำนำ

โครงการสอน รายวิชาผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 จัดทำขึ้นตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เนื้อหาภายในแบ่งออกเป็น 6 หน่วยประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับงานกลึงเกลียวปากเดียว และหลายปาก งานกัดขึ้นรูปและงานกัดร่อง เฟืองและงานกัดเฟืองตรง การกัดเฟืองลักษณะพิเศษ การเจียระไนและเครื่องขัด และงานเจียระไนรูและงานเจียระไนเรียว

โครงการสอน รายวิชานี้ผู้เรียบเรียงได้จัดทำโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางการสอนในรายวิชา เพื่อยกระดับการศึกษาวិชาชีพของบุคคลและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือร่วม ทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ มีแบบทดสอบและ กิจกรรมการฝึกทักษะที่เหมาะสมกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มีความมุ่งหวังที่จะให้เกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนและเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

ผู้เรียบเรียงขอขอบคุณผู้ที่สร้างแหล่งความรู้และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อ อครู-อาจารย์ และผู้ที่สนใจทั่วไป หากพบข้อบกพร่องหรือมี ข้อเสนอแนะประการใด โปรดแจ้งผู้เรียบเรียงทราบด้วยเพื่อจะได้ปรับปรุงในครั้งต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ลักษณะรายวิชา	ง
หน่วยการเรียนรู้	จ
ตารางวิเคราะห์สมรรถนะรายวิชา	ฉ
การวัดผลและประเมินผล	ฉ
คุณธรรมและจริยธรรม	ญ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 งานกลึงเกลียวปากเดียวและหลายปาก	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 งานกัดขึ้นรูปและงานกัดร่อง	6
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เฟืองและงานกัดเฟืองตรง	10
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การกัดเฟืองลักษณะพิเศษ	14
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การเจียรระโนและเครื่องขัด	18
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 งานเจียรระโนรูและงานเจียรระโนเรียบ	22

ลักษณะรายวิชา

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103

ท-ป-น 2-6-4 จำนวน 8 คาบ/สัปดาห์ รวม 144 คาบ

จุดประสงค์รายวิชา

1. เข้าใจการผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องกลึง เครื่องกัด เครื่องเจียระไน และอุปกรณ์พิเศษ
2. มีทักษะผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องกลึง เครื่องกัด เครื่องเจียระไน และอุปกรณ์พิเศษ
3. มีกิจนิสัยในการทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนรวม และปฏิบัติงาน

ตามหลักความปลอดภัย

สมรรถนะรายวิชา

1. กลึงขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องมือกลตามหลักการและกระบวนการ
2. กัดขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องมือกลตามหลักการและกระบวนการ
3. เจียระไนขึ้นรูปชิ้นส่วนเครื่องมือกลตามหลักการและกระบวนการ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับงานเครื่องมือกล อุปกรณ์ประกอบ ขึ้นรูปชิ้นส่วนด้วยการกลึงเกลียวหลายปาก กลึงโค้ง กลึงด้วยชุดอุปกรณ์พิเศษ กัดขึ้นรูป กัดเฟืองเฉียง เฟืองดอกจอก กัดร่องทางเหี่ยว กัดร่องตัวที่ กัดด้วยชุดอุปกรณ์พิเศษ เจียระไนรู เจียระไนเรียว ใช้เครื่องมือวัดตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องมือกล ปฏิบัติงานตามหลักความปลอดภัย

หน่วยการเรียนรู้

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103

ท-ป-น 2-6-4 จำนวน 8 คาบ/สัปดาห์ รวม 144 คาบ

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการสอน	จำนวนคาบ
1	งานกลึงเกลียวปากเดียวและหลายปาก	24
2	งานกัดขึ้นรูปและงานกัดร่อง	24
3	เฟืองและงานกัดเฟืองตรง	24
4	การกัดเฟืองลักษณะพิเศษ	16
5	การเจียรระไนและเครื่องขัด	24
6	งานเจียรระไนรูและงานเจียรระไนเรียว	24
	สอบปลายภาคเรียน	8
	รวม	144

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะรายวิชา วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 ท-ป-น 2-6-4 จำนวน 8 คาบ/สัปดาห์ รวม 144 คาบ			
สัปดาห์ ที่	หน่วย ที่	ชื่อหน่วย/หัวข้อย่อย	ชื่อหน่วยสมรรถนะ
1 - 3	1	งานกลึงเกลียวปากเดียวและหลายปาก <ul style="list-style-type: none"> ● คำศัพท์เฉพาะของเกลียว ● ชนิดของเกลียวและการหาค่าต่าง ๆ ของเกลียว ● ประโยชน์ของเกลียว ● ขั้นตอนการปฏิบัติงานกลึงเกลียว ● วิธีการตรวจสอบเกลียว ● ขั้นตอนการกลึงคว้านรู ● การพิมพ์ลาย 	1. ปฏิบัติงานกลึงเกลียวได้ถูกต้องตามขั้นตอน 2. ปฏิบัติการตรวจสอบเกลียวได้
4 - 6	2	งานกัดขึ้นรูปและงานกัดร่อง <ul style="list-style-type: none"> ● ประโยชน์ของหัวแบ่งสำหรับงานกัด ● องค์ประกอบต่าง ๆ ของหัวแบ่ง ● วิธีการแบ่งกัดขึ้นงานด้วยหัวแบ่ง ● การกัดขึ้นรูปและการกัดร่อง ● ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการกัดร่อง 	1. ปฏิบัติวิธีการแบ่งกัดขึ้นงานด้วยหัวแบ่งได้ถูกต้อง 2. ปฏิบัติการกัดขึ้นรูปและการกัดร่องได้ถูกต้อง
7 - 9	3	เฟืองและงานกัดเฟืองตรง <ul style="list-style-type: none"> ● ระบบของเฟือง ● ชนิดของเฟือง ● การผลิตเฟือง ● การกัดเฟืองตรง ● ดอกกัดที่ใช้กับเฟือง ● การคำนวณหาค่าต่าง ๆ ของเฟืองตรง ● ขั้นตอนการกัดเฟืองตรง 	1. คำนวณหาค่าต่าง ๆ ของเฟืองตรงได้ถูกต้อง 2. ปฏิบัติการกัดเฟืองตรงได้อย่างถูกต้อง

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะรายวิชา วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 ท-ป-น 2-6-4 จำนวน 8 คาบ/สัปดาห์ รวม 144 คาบ			
สัปดาห์ ที่	หน่วย ที่	ชื่อหน่วย/หัวข้อย่อย	ชื่อหน่วยสมรรถนะ
10 - 11	4	การกัดเฟืองลักษณะพิเศษ <ul style="list-style-type: none"> ● การกัดเฟืองเฉียงบนเครื่องกัดแนวตั้ง ● การกัดเฟืองดอกจอก 	1. ปฏิบัติการกัดเฟืองเฉียงบนเครื่องกัดแนวตั้งได้ถูกต้อง 2. ปฏิบัติการกัดเฟืองดอกจอกได้ถูกต้อง
12 - 14	5	การเจียรระโนและเครื่องขัด <ul style="list-style-type: none"> ● ชนิดของเครื่องเจียรระโน ● การปรับผิวงานละเอียด (Surface Finishing) ● องค์ประกอบของล้อหินเจียรระโน ● การเลือกใช้ล้อหินเจียรระโน ● การเลือกสารเชิงทราย (Coated Abrasive or Sandpaper) ● การกำหนดรหัสล้อหินเจียรระโน (Coated or Grinding Wheel) ● การหาความสมดุลและการแต่งหน้าของล้อหินเจียรระโน ● อุปกรณ์จับยึดชิ้นงานเจียรระโน 	1. เลือกใช้ล้อหินเจียรระโนและสารเชิงทรายได้อย่างถูกต้อง 2. กำหนดรหัสล้อหินเจียรระโนได้ 3. หาความสมดุลและการแต่งหน้าของล้อหินเจียรระโนได้ถูกต้อง
15 - 17	6	งานเจียรระโนรูปและงานเจียรระโนเรียว <ul style="list-style-type: none"> ● ชนิดของเครื่องเจียรระโนทรงกระบอก ● หลักการทำงานของเครื่องเจียรระโนทรงกระบอก ● อุปกรณ์ที่ใช้ในการเจียรระโนทรงกระบอก ● ความเร็วสำหรับงานเจียรระโนทรงกระบอก ● การหล่อเย็นในงานเจียรระโนทรงกระบอก ● ความปลอดภัยในงานเจียรระโนทรงกระบอก ● การบำรุงรักษาเครื่องเจียรระโนทรงกระบอก 	1. เลือกใช้อุปกรณ์ที่ใช้ในการเจียรระโนทรงกระบอกได้อย่างถูกต้อง 2. บำรุงรักษาเครื่องเจียรระโนทรงกระบอกได้ถูกต้อง 3. ปฏิบัติงานเจียรระโนทรงกระบอกได้ถูกต้องตามขั้นตอน

<p style="text-align: center;">ตารางวิเคราะห์สมรรถนะรายวิชา วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 ท-ป-น 2-6-4 จำนวน 8 คาบ/สัปดาห์ รวม 144 คาบ</p>			
สัปดาห์ ที่	หน่วย ที่	ชื่อหน่วย/หัวข้อย่อย	ชื่อหน่วยสมรรถนะ
		<ul style="list-style-type: none"> ● ขั้นตอนการปฏิบัติงานเจียระไนทรงกระบอก ● การเจียระไนรูใน ● การเจียระไนเรียว 	
18	-	สอบปลายภาค	-

การวัดผลและประเมินผล

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103

ท-ป-น 2-6-4 จำนวน 8 คาบ/สัปดาห์ รวม 144 คาบ

คะแนนประเมินผลตลอดภาคเรียน

1. คะแนนจิตพิสัย	20	คะแนน
2. คะแนนแบบทดสอบและงานที่มอบหมาย	60	คะแนน
3. คะแนนสอบปลายภาคเรียน	20	คะแนน
รวม	100	คะแนน

คุณธรรมและจริยธรรม

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103

ท-ป-น 2-6-4 จำนวน 8 คาบ/สัปดาห์ รวม 144 คาบ

คุณธรรมและจริยธรรม (คะแนนจิตพิสัย) 10% พิจารณาจากเกณฑ์ด้านคุณธรรม จริยธรรม
จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. ความมีมนุษยสัมพันธ์
2. ความมีวินัย
3. ความรับผิดชอบ
4. ความซื่อสัตย์สุจริต
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ความเสียสละ
7. ความสนใจใฝ่รู้
8. ความรักสามัคคี
9. ความกตัญญูกตเวที
10. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. การพึ่งตนเอง
12. ความอดทนอดกลั้น
13. การมีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม
14. การมีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
15. การปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 สัปดาห์ที่ 1 - 3

หน่วยที่ 1 ชื่อหน่วย งานกลึงเกลียวปากเดียวและหลายปาก

แนวคิด

เกลียว (Thread) ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในชีวิตประจำวันและงานทางด้านช่าง ได้แก่ ใช้จับยึดชิ้นงาน ใช้ส่งกำลัง เป็นต้น ประเภทของเกลียวขึ้นอยู่กับการใช้งาน เช่น กรณีจำแนกตามหน้าตัดของเกลียว

เกลียวแบ่งตามหน้าตัดสามารถแบ่งได้หลายชนิด ดังนี้ 1. เกลียวเมตริก ISO 2. เกลียวยูนิไฟด์ (Unified Thread) 3. เกลียวสี่เหลี่ยม (Square Thread) 4. เกลียวสี่เหลี่ยมคางหมูเมตริก (Tr) 5. เกลียวสี่เหลี่ยมคางหมูอเมริกัน (Acme)

การกลึงเกลียวหลายปากจะคำนวณหาค่าต่าง ๆ เหมือนเกลียวปากเดียว แต่จะต่างจากเกลียวปากเดียวในเรื่องของระยะนำเลื้อน (Lead) และวิธีการกลึง กล่าวคือ การกลึงเกลียวปากเดียวจะใช้ระยะพิตซ์มาตั้งกลึง ส่วนการกลึงเกลียวหลายปากจะนำค่าระยะนำเลื้อนมาตั้งค่าแทนระยะพิตซ์

สาระการเรียนรู้

1. คำศัพท์เฉพาะของเกลียว
2. ชนิดของเกลียวและการหาค่าต่าง ๆ ของเกลียว
3. ประโยชน์ของเกลียว
4. ขั้นตอนการปฏิบัติงานกลึงเกลียว
5. วิธีการตรวจสอบเกลียว
6. ขั้นตอนการกลึงคว้านรู
7. การพิมพ์ลาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ของเกลียวได้
2. คำนวณหาค่าเพื่อกลึงเกลียวตามชนิดต่าง ๆ ได้
3. อธิบายประเภทของเกลียวตามลักษณะการทำงานและตามปากเกลียวได้
4. บอกประโยชน์ของเกลียวในงานช่าง
5. อธิบายขั้นตอนการกลึงเกลียวได้
6. ตรวจสอบความถูกต้องของเกลียวได้
7. อธิบายขั้นตอนการกลึงคว้านรู

8. คำนวณหาขนาดกลึงและการพิมพ์ลายได้
9. ปฏิบัติงานกลึงเกลียวและพิมพ์ลายได้ตามหลักการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูอภิปรายถึงข้อบ่งชี้สาระการเรียนรู้ วิธีการวัดผลและแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ในวิชาผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเกี่ยวกับ งานกลึงเกลียวปากเดียวและหลายปาก
3. ครูสรุปเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

4. ครูสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้บอกคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ของเกลียว จากนั้นครูสรุปโดยใช้ภาพและสื่อ PowerPoint
5. ครูอธิบายเกี่ยวกับชนิดของเกลียว และแสดงการหาค่าต่าง ๆ ของเกลียวให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างโดยใช้ภาพและตาราง จากนั้นให้นักเรียนฝึกการหาค่าต่าง ๆ ของเกลียว
6. ครูอธิบายประเภทของเกลียวตามลักษณะการทำงานและตามปากเกลียว แล้วสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้ตอบคำถาม
7. ครูให้นักเรียนศึกษาประโยชน์ของเกลียว แล้วครูสรุปอีกครั้ง
8. ครูอธิบายขั้นตอนและปฏิบัติงานกลึงเกลียวให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนลงมือปฏิบัติตามโดยครูคอยควบคุม
9. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของเกลียว
10. ครูอธิบายและปฏิบัติการกลึงคว้านรูตามขั้นตอนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการกลึงคว้านรูโดยครูคอยแนะนำและควบคุม
11. ครูอธิบายและแสดงการคำนวณหาขนาดกลึงและการพิมพ์ลายโดยใช้ภาพและตาราง แล้วให้นักเรียนฝึกการคำนวณจากโจทย์ที่ครูกำหนดให้
12. ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานกลึงเกลียวและพิมพ์ลายไปพร้อมกับครู

ขั้นสรุปและการประยุกต์

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียน
14. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้วิธีการถาม - ตอบ
15. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท ตอนที่ 1 และตอนที่ 2
16. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ 1.1 ปฏิบัติงานกลึงเกลียวสี่เหลี่ยมและพิมพ์ลาย ใบงานที่ 1.2 ปฏิบัติงานกลึงเกลียวสี่เหลี่ยมใน ใบงานที่ 1.3 ปฏิบัติงานกลึงเกลียวสี่เหลี่ยมคางหมู ใบงานที่ 1.4 ปฏิบัติงานกลึงเกลียวสี่เหลี่ยมคางหมูใน

สื่อการเรียนการสอน

1. PowerPoint บทที่ 1 งานกลึงเกลียวปากเดียวและหลายปาก
2. ภาพแสดงคำศัพท์เฉพาะที่สำคัญของเกลียว
3. ภาพและตารางแสดงชนิดของเกลียว และการคำนวณหาค่าต่าง ๆ ของเกลียว
4. ภาพแสดงลักษณะของล้อยิมพ์หลายแบบต่าง ๆ และด้ามจับล้อยิมพ์หลายแบบต่าง ๆ
5. ตารางแสดงมาตรฐานที่มีการบอกเป็นนัมเบอร์ และการคำนวณค่าความโตของชิ้นงานเพื่อนำไป
พิมพ์ลาย
6. แวนตานิริภัย
7. มีดกลึงปาด กลึงปอก กลึงตกร่อง กลึงเกลียวสี่เหลี่ยม มีดกลึงคว้าน กลึงเกลียวสี่เหลี่ยมใน กลึง
เกลียวสี่เหลี่ยมคางหมูใน
8. ดอกเจาะนำศูนย์ ดอกสว่าน
9. ล้อยิมพ์ลาย No. 22
10. แปรงลวด
11. เวอร์เนียร์คาลิปเปอร์
12. เวอร์เนียร์ไฮเกจ
13. น้ำมันร่าแบบ น้ำมันหล่อเย็น น้ำมันหล่อลื่นสำหรับขโคมเครื่อง
14. ยันศูนย์ท้าย
15. แปรงและผ้าทำความสะอาด
16. แบบทดสอบท้ายบทที่ 1

การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. ตรวจแบบทดสอบท้ายบท
2. ตรวจแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่
พึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบท
2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยครูและ
นักเรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบท เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
2. แบบประเมินผลการทำงานปฏิบัติงาน เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คะแนนขึ้นอ
กับการประเมินตามสภาพจริง

บันทึกหลังการสอน

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการเรียนของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการสอนของครู

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 สัปดาห์ที่ 4 - 6

หน่วยที่ 2 ชื่อหน่วย งานกัดชิ้นรูปและงานกัดร่อง

แนวคิด

งานกัดชิ้นรูปต่าง ๆ ต้องใช้หัวแบ่ง (Indexing หรือ Dividing Head) มาเป็นอุปกรณ์ช่วยทำงาน โดยนำมาใช้ประกอบกับเครื่องกัดเพื่อแบ่งส่วนในการกัดงานต่าง ๆ การกัดแบ่งส่วนหัวแบ่งเกลียวสามารถคำนวณแบ่งออกเป็นองศาได้ นอกจากนี้จะมีหัวแบ่งแบบธรรมดายังมีหัวแบ่งแบบโรตารี (Rotary Table) การกัดชิ้นรูป คือ การกัดชิ้นงานให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามต้องการ การกัดร่องเป็นการกัดชิ้นรูปอีกอย่างหนึ่ง คือ การกัดชิ้นงาน ให้เกิดร่อง อาจจะเป็นร่องตรงและร่องโค้ง ส่วนใหญ่จะกัดด้วยดอกเอ็นมิลล์

สาระการเรียนรู้

1. ประโยชน์ของหัวแบ่งสำหรับงานกัด
2. องค์ประกอบต่าง ๆ ของหัวแบ่ง
3. วิธีการแบ่งกัดชิ้นงานด้วยหัวแบ่ง
4. การกัดชิ้นรูปและการกัดร่อง
5. ข้อแนะนำเพิ่มเติมในการกัดร่อง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกลักษณะและประโยชน์ของหัวแบ่งสำหรับงานกัดได้
2. อธิบายองค์ประกอบของหัวแบ่งได้
3. อธิบายหลักการและวิธีการแบ่งกัดชิ้นงานด้วยหัวแบ่งได้
4. บอกลักษณะของการกัดชิ้นรูปและการกัดร่องได้
5. คำนวณหาวิธีการหมุนแบ่งเพื่อกัดงานรูปแบบต่าง ๆ ได้
6. เลือกใช้ดอกกัดให้เหมาะกับงานกัดชิ้นรูปและกัดร่องแต่ละลักษณะได้
7. ปฏิบัติงานกัดชิ้นรูปชิ้นงานได้ตามต้องการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเนื้อหาในหน่วยที่ 1
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเกี่ยวกับเรื่อง งานกัดชิ้นรูปและงานกัดร่อง
3. ครูสรุปเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

4. ครูอธิบายลักษณะและประโยชน์ของหัวแบ่งสำหรับงานกัดโดยใช้สื่อ PowerPoint แล้วสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้ตอบคำถาม

5. ครูนำหัวแบ่งมาให้ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งอธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหัวแบ่ง

6. ครูอธิบายหลักการและวิธีการแบ่งกัดชิ้นงานด้วยหัวแบ่ง แล้วให้นักเรียนซักถาม

7. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของการกัดชิ้นรูปและการกัดร่อง แล้วครูสรุปอีกครั้ง

8. ครูอธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างการคำนวณหาวิธีการหมุนแบ่งเพื่อกัดงานรูปแบบต่าง ๆ จากนั้นให้นักเรียนฝึกคำนวณหาวิธีการหมุนแบ่ง

9. ครูอธิบายและปฏิบัติงานกัดชิ้นรูปชิ้นงานไปพร้อมกับนักเรียน

ขั้นสรุปและการประยุกต์

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียน

11. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้วิธีการถาม – ตอบ

12. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท ตอนที่ 1 และตอนที่ 2

13. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ 2.1 ปฏิบัติงานกัดชิ้นรูปหกเหลี่ยม ใบงานที่ 2.2 ปฏิบัติงานกัดชิ้นรูปใบงานที่ 2.3 ปฏิบัติงานกัดชิ้นรูปและกัดร่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. PowerPoint บทที่ 2 งานกัดชิ้นรูปและงานกัดร่อง

2. หัวแบ่ง

3. แวนตานิรภัย

4. ดอกกัด End Mill 16 มม. ขึ้นไป ดอกกัด End Mill 5 มม. ดอกกัด End Mill 10 มม. ดอกกัดมุม

90 องศา

5. หัวแบ่ง จานแบ่ง

6. เวอร์เนียร์คาลิปเปอร์

7. กระดาษบาง ๆ

8. ดอกกัดราบ

9. นาฬิกาวัด

10. เวอร์เนียร์ไฮเกจ

11. น้ำยาร่างแบบ

12. เหล็กแท่งขนาน

13. ฉากเหล็ก

14. แบบทดสอบท้ายบทที่ 2

การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. ตรวจสอบทดสอบท้ายบท
2. ตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบท
2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบท เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คะแนนขึ้นกับการประเมินตามสภาพจริง

บันทึกหลังการสอน

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการเรียนของนักเรียน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการสอนของครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 สัปดาห์ที่ 7 - 9

หน่วยที่ 3 ชื่อหน่วย เฟืองและงานกัดเฟืองตรง

แนวคิด

เฟือง (Gear) เป็นชิ้นส่วนเครื่องกลที่มีรูปร่างเป็นจานแบนรูปวงกลม ตรงขอบมีลักษณะเป็นแฉก เรียกว่า ฟันเฟือง ซึ่งสามารถนำไปประกบกับเฟืองอีกตัวหนึ่ง ทำให้เมื่อเฟืองตัวแรกหมุนเฟืองตัวที่สองจะหมุนในทิศทางตรงกันข้ามเกิดเป็นระบบส่งกำลังขึ้น โดยความเร็วรอบของเฟืองที่สองจะขึ้นอยู่กับอัตราส่วนจำนวนฟันเฟืองของตัวแรกเทียบกับตัวที่สอง ซึ่งอัตราส่วนนี้สามารถปรับให้เกิดเป็นความได้เปรียบเชิงกลได้ จึงถือเป็นเครื่องกลอย่างง่ายชนิดหนึ่ง เฟืองมีประโยชน์มากในชีวิตประจำวัน เช่น ใช้ในการส่งกำลังในเครื่องมือกล และ ยังใช้เป็นชุดเฟืองในรถยนต์ เป็นต้น เฟืองมีหลายชนิด เช่น เฟืองตรง เฟืองเฉียง เฟืองดอกจอก เฟืองหนอน เฟืองสะพาน เป็นต้น

สาระการเรียนรู้

1. ระบบของเฟือง
2. ชนิดของเฟือง
3. การผลิตเฟือง
4. การกัดเฟืองตรง
5. ดอกกัดที่ใช้กับเฟือง
6. การคำนวณหาค่าต่าง ๆ ของเฟืองตรง
7. ขั้นตอนการกัดเฟืองตรง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกขนาดของเฟืองได้ทั้ง 2 ระบบ
2. อธิบายชนิดของเฟืองและการใช้งานได้
3. เลือกดอกกัดสำหรับกัดเฟืองแบบต่าง ๆ ที่กับเครื่องกัดเพลานอนได้
4. ใช้สูตรคำนวณหาค่าต่าง ๆ ของเฟืองทั้งระบบ DP และระบบ Module
5. อธิบายขั้นตอนการกัดเฟืองตรง
6. ปฏิบัติงานกัดเฟืองตรงได้ตามหลักการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเนื้อหาในหน่วยที่ 2
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเกี่ยวกับ เฟืองและงานกัดเฟืองตรง
3. ครูสรุปเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

4. ครูอธิบายเรื่องระบบของเฟืองโดยใช้สื่อ PowerPoint ตารางและภาพ แล้วให้นักเรียนซักถาม
5. ครูอธิบายชนิดของเฟืองและการใช้งานโดยนำตัวอย่างของเฟืองชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้บอกชนิดของเฟือง
6. ครูอธิบายพร้อมทั้งปฏิบัติการผลิตเฟืองให้นักเรียนดู จากนั้นสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้เลือกดอกกัดสำหรับกัดเฟืองแบบต่าง ๆ ที่กับเครื่องกัดเพลานอน แล้วให้ทุกคนฝึกการผลิตเฟืองไปพร้อม ๆ กัน
7. ครูให้นักเรียนศึกษาการใช้สูตรคำนวณหาค่าต่าง ๆ ของเฟืองทั้งระบบ DP และระบบ Module จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมโดยใช้ภาพและตาราง แล้วให้นักเรียนฝึกการคำนวณ
8. ครูอธิบายพร้อมทั้งแสดงวิธีการกัดเฟืองตรงตามขั้นตอน จากนั้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครูคอยควบคุม

ขั้นสรุปและการประยุกต์

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียน
10. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้วิธีการถาม – ตอบ
11. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท ตอนที่ 1 และตอนที่ 2
12. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ 3.1 ปฏิบัติงานกัดเฟืองตรง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. PowerPoint บทที่ 3 เฟืองและงานกัดเฟืองตรง
2. ตารางแสดงขนาดของเฟืองระบบโมดูลที่ใช้ทั่ว ๆ ไป
3. ภาพแสดงรูปร่างขนาดของเฟืองระบบดีพี
4. เฟืองชนิดต่าง ๆ
5. ดอกกัดสำหรับกัดเฟืองแบบต่าง ๆ
6. ภาพแสดงส่วนต่าง ๆ ของเฟืองตรง
7. ตารางแสดงสูตรของเฟืองตรงระบบ DP และระบบ Module
8. ตารางแสดงดอกกัดเฟือง แบบ 8 ตัวต่อชุด ทั้ง 2 ระบบ
9. แวนตานิริภัย
10. หัวแบ่ง งานแบ่งและศูนย์ท้ายเครื่องกัด

11. แมนเดรล
12. ฉากเหล็ก
13. เวอร์เนียร์คาลิปเปอร์ หรือบรรทัดเหล็ก
14. กระดาษบาง ๆ
15. แบบทดสอบท้ายบทที่ 3

การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. ตรวจสอบแบบทดสอบท้ายบท
2. ตรวจสอบประเมินผลการทำงาน
3. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบท
2. แบบประเมินผลการทำงาน
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบท เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
2. แบบประเมินผลการทำงาน เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คະแนนขึ้นอยู่กับการทำงานตามสภาพจริง

บันทึกหลังการสอน

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการเรียนของนักเรียน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการสอนของครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 สัปดาห์ที่ 10 - 11

หน่วยที่ 4 ชื่อหน่วย การกัดเฟืองลักษณะพิเศษ

แนวคิด

เทคนิคในการกัดเฟืองเฉียงอยู่ที่การจับดอกกัดด้วยแกนเพลลาจับยึด (Arbor) ซึ่งติดตั้งอยู่ในตัวยึดบนหัวเครื่องในแนวตั้ง อย่างไรก็ตาม หัวเครื่องที่วางตัวในแนวตั้งสามารถปรับเอียงได้ ซึ่งการตั้งระดับความเอียงได้ของหัวเครื่องจำเป็นมากสำหรับการกัดเฟืองเฉียง

การกัดเฟืองดอกจอกบนเครื่องกัดหรือเครื่องมือใด ๆ ซึ่งใช้วิธีการหมุนดอกกัดต้องพิจารณาให้รอบคอบ เนื่องจากความเอียงผิวของหน้าฟันเฟืองและรูปร่างของฟันเฟืองเปลี่ยนแปลงทุกจุด โดยจะมีความหนามากบริเวณเส้นผ่านศูนย์กลางใหญ่และค่อย ๆ บางลง การกัดเฟืองดอกจอกต้องใช้ดอกกัดที่มีขนาดบางกว่าดอกกัดที่ใช้ในการกัดเฟืองตรง โดยทั่วไปเฟืองดอกจอกจะถูกกัดบนโต๊ะกัดเฟืองที่ถูกออกแบบมาโดยเฉพาะ

สาระการเรียนรู้

1. การกัดเฟืองเฉียงบนเครื่องกัดแนวตั้ง
2. การกัดเฟืองดอกจอก

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกเทคนิคและกระบวนการกัดเฟืองเฉียงบนเครื่องกัดแนวตั้งได้
2. อธิบายขั้นตอนการกัดเฟืองเฉียงและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสม
3. คำนวณหาดอกกัด การเอียงหัว ตั้งค่าหัวแบ่งชุดเฟืองขบวนและการใช้งานได้ถูกต้องตามหลักการ
4. บอกเทคนิคและการคำนวณค่าดอกกัดในการกัดเฟืองดอกจอกได้
5. อธิบายขั้นตอนการกัดเฟืองดอกจอกและการใช้อุปกรณ์กัดเฟืองที่ถูกต้อง
6. ปฏิบัติงานกัดเฟืองเฉียงได้ตามหลักการและกระบวนการ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเนื้อหาในหน่วยที่ 3
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเรื่อง การกัดเฟืองลักษณะพิเศษ
3. ครูสรุปเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ชั้นสอน

4. ครูอธิบายเกี่ยวกับเทคนิคและกระบวนการกัดเฟืองเฉียงบนเครื่องกัดแนวตั้งโดยใช้สื่อ PowerPoint แล้วให้นักเรียนซักถาม
5. ครูอธิบายพร้อมทั้งปฏิบัติการกัดเฟืองเฉียงและการใช้อุปกรณ์เครื่องมือตามขั้นตอน จากนั้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครูคอยให้คำแนะนำและควบคุม
6. ครูอธิบายเกี่ยวกับการใช้งานและแสดงวิธีการคำนวณหาดอกกัด การเอียงหัว และตั้งค่าหัวแบ่งชุดเฟืองขบวน แล้วให้นักเรียนฝึกการคำนวณ
7. ครูอธิบายเกี่ยวกับเทคนิคและการคำนวณค่าดอกกัดในการกัดเฟืองดอกจอกโดยใช้ภาพ แล้วสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้บอกเทคนิคในการกัดเฟืองดอกจอก
8. ครูให้นักเรียนฝึกการคำนวณค่าดอกกัดในการกัดเฟืองดอกจอก แล้วนำมาส่งครู
9. ครูอธิบายพร้อมทั้งปฏิบัติการกัดเฟืองดอกจอกและการใช้อุปกรณ์กัดเฟืองตามขั้นตอน แล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยครูคอยให้คำแนะนำและควบคุม

ขั้นสรุปและการประยุกต์

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียน
11. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้วิธีการถาม – ตอบ
12. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท ตอนที่ 1
13. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ 4.1 ปฏิบัติงานกัดเฟืองเฉียง

สื่อการเรียนการสอน

1. PowerPoint บทที่ 4 การกัดเฟืองลักษณะพิเศษ
2. ภาพแสดงตัวอย่างภาพแบบของเฟืองที่จะตัด
3. ภาพแสดงคำเรียกส่วนต่าง ๆ ของเฟืองดอกจอก
4. ภาพแสดงหนึ่งในวิธีคำนวณหาขนาดของดอกกัดที่ใช้กัดเฟืองดอกจอก
5. ภาพแสดงการตั้งขึ้นงานและอุปกรณ์สำหรับกัดเฟือง
6. ภาพแสดงวิธีการหมุนแล้วปาดเฟือง
7. ภาพแสดงแนวที่ต้องตะไบออกเพื่อแต่งผิวหน้าฟัน
8. แวนตานิริภัย
9. ดอกกัดสำหรับกัดเฟืองโมดูลหรือดีพีที่ต้องการกัด
10. หัวแบ่ง งานแบ่งและศูนย์ท้ายเครื่องกัด
11. แมนเดรล
12. ฉากเหล็ก
13. เวอร์เนียคาลิปเปอร์ หรือบรรทัดเหล็ก

14. กระดาษบาง ๆ
15. แบบทดสอบท้ายบทที่ 4

การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. ตรวจสอบแบบทดสอบท้ายบท
2. ตรวจสอบประเมินผลการทำงาน
3. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบท
2. แบบประเมินผลการทำงาน
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบท เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
2. แบบประเมินผลการทำงาน เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับการทำงานจริง

บันทึกหลังการสอน

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการเรียนของนักเรียน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการสอนของครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 สัปดาห์ที่ 12 - 14

หน่วยที่ 5 ชื่อหน่วย การเจียรระโนและเครื่องขัด

แนวคิด

เครื่องเจียรระโน (Grinding Machine) เป็นเครื่องจักรกลที่ใช้ปาดผิวโลหะ ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของชิ้นงานสำเร็จก่อนที่จะนำไปใช้งานปรับผิว หรือประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องกล ซึ่งจะได้ผิวชิ้นงานที่ละเอียดและเที่ยงตรง ใช้ได้กับงานทั้งผิวราบ งานเจียรระโนราบ งานเจียรระโนกลม ทรงกระบอก รูคว้าน และลับคมตัดของเครื่องมือตัดต่าง ๆ

เครื่องขัด (Abrasive Machine) เป็นเครื่องจักรกลชนิดหนึ่งที่ใช้ล้อหินขัด ขัดผิวชิ้นงานที่ได้จากการทุบ การหล่อ หรือผิวดิบ เพื่อให้ผิวชิ้นงานเรียบขึ้นและมีขนาดใกล้เคียงกับขนาดที่ต้องการ

สาระการเรียนรู้

1. ชนิดของเครื่องเจียรระโน
2. การปรับผิวงานละเอียด (Surface Finishing)
3. องค์ประกอบของล้อหินเจียรระโน
4. การเลือกใช้ล้อหินเจียรระโน
5. การเลือกสารเชิงทราย (Coated Abrasive or Sandpaper)
6. การกำหนดรหัสล้อหินเจียรระโน (Coated or Grinding Wheel)
7. การหาความสมดุลและการแต่งหน้าของล้อหินเจียรระโน
8. อุปกรณ์จับยึดชิ้นงานเจียรระโน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกชนิดและหลักการทำงานของเครื่องเจียรระโนได้
2. บอกชิ้นส่วนและการใช้งานเครื่องเจียรระโนแต่ละชนิดได้
3. อธิบายวิธีการปรับผิวละเอียดชิ้นงานที่ผ่านการเจียรระโนหรือกลึงละเอียด
4. บอกองค์ประกอบของล้อหินเจียรระโนและการเลือกใช้กับชิ้นงานที่เหมาะสมได้
5. เลือกใช้หินเจียรระโนและสารเชิงทรายได้ตามหลักการ
6. เลือกใช้สารเชิงทรายได้ตามหลักการ
7. กำหนดรหัสและทดสอบความสมดุลของล้อหินเจียรระโนได้
8. ระบุอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานได้
9. ปฏิบัติงานเจียรระโนผิวราบได้ตามหลักการและกระบวนการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเนื้อหาในหน่วยที่ 4
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นในเรื่อง การเจียรระไนและเครื่องขัด
3. ครูสรุปเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกชนิดของเครื่องเจียรระไน จากนั้นครูอธิบายหลักการทำงานของเครื่องเจียรระไนโดยใช้ภาพและสื่อ PowerPoint
5. ครูสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้บอกชิ้นส่วนและการใช้งานเครื่องเจียรระไนแต่ละชนิด
6. ครูอธิบายและแสดงวิธีการปรับผิวละเอียดชิ้นงานที่ผ่านการเจียรระไนหรือกลึงละเอียด แล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการปรับผิวละเอียดชิ้นงานที่ผ่านการเจียรระไนตามครู
7. ครูให้นักเรียนศึกษาองค์ประกอบของล้อหินเจียรระไน แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม
8. ครูอธิบายเกี่ยวกับการเลือกใช้ล้อหินเจียรระไนและการเลือกสารเชิงทรายโดยใช้ภาพ แล้วให้นักเรียนซักถาม
9. ครูอธิบายเกี่ยวกับการกำหนดรหัสล้อหินเจียรระไน แล้วให้นักเรียนซักถาม
10. ครูอธิบายเรื่องการหาความสมดุลและการแต่งหน้าของล้อหินเจียรระไนโดยใช้ภาพ แล้วสุ่มตัวอย่างนักเรียนให้ตอบคำถาม
11. ครูให้นักเรียนศึกษาอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานเจียรระไน จากนั้นครูอธิบายสรุปพร้อมทั้งนำตัวอย่างอุปกรณ์จับยึดชิ้นงานเจียรระไนมาให้ให้นักเรียนศึกษาและฝึกการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว

ขั้นสรุปและการประยุกต์

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียน
13. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้วิธีการถาม – ตอบ
14. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท ตอนที่ 1 และตอนที่ 2
15. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ 5.1 ปฏิบัติงานเจียรระไนผิวราบ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. PowerPoint บทที่ 5 การเจียรระไนและเครื่องขัด
2. เครื่องเจียรระไนชนิดต่าง ๆ
3. ภาพแสดงโครงสร้างของล้อหินเจียรระไน
4. ภาพแสดงรูปหน้าและรูปร่างของล้อหินเจียรระไน
5. ภาพแสดงการเคลือบสารเชิงทรายด้วยไฟฟ้า
6. อุปกรณ์จับยึดชิ้นงานเจียรระไน

7. แวนตานิริภัย
8. อุปกรณ์แตงหน้าหินเจียรระโนแบบหัวเพชร
9. กระดาษบาง
10. ตะไบ
11. ฉากเหล็ก
12. เวอร์เนียร์คาลิปเปอร์
13. ไมโครมิเตอร์
14. เวอร์เนียร์ไฮเกจ
15. น้ำยาร่างแบบ
16. ผ้าและแปรงทำความสะอาด
17. น้ำมันชโลมเครื่อง
18. แบบทดสอบท้ายบทที่ 5

การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. ตรวจสอบแบบทดสอบท้ายบท
2. ตรวจสอบประเมินผลการทำงาน
3. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบท
2. แบบประเมินผลการทำงาน
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. แบบประเมินผลการทำงานแบบทดสอบท้ายบท เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
2. แบบประเมินผลการทำงาน เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ การประเมินตามสภาพจริง

บันทึกหลังการสอน

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการเรียนของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการสอนของครู

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

วิชา ผลิตชิ้นส่วนด้วยเครื่องมือกล 3 รหัสวิชา 20102 - 2103 สัปดาห์ที่ 15 - 17

หน่วยที่ 6 ชื่อหน่วย งานเจียรระไนรูและงานเจียรระไนเรียบ

แนวคิด

เครื่องเจียรระไนทรงกระบอกเป็นเครื่องเจียรระไนที่สามารถทำงานขั้นสุดทำให้ได้ผิวงานละเอียด และได้ขนาดที่เที่ยงตรงมาก และสามารถเจียรระไนชิ้นงานรูปทรงกระบอก ชิ้นงานเรียบ เจียรระไนรู ทรงกระบอก และรูเรียบ เครื่องเจียรระไนทรงกระบอกมีทั้งแบบธรรมดาและแบบยูนิเวอร์แซล มีหลักการทำงานคือ ล้อหินเจียรระไนจะหมุนตัดเฉือนชิ้นงานซึ่งตัวของชิ้นงานก็หมุนด้วยเช่นกัน

เครื่องเจียรระไนทรงกระบอกใช้ในการเจียรระไนชิ้นงานที่เป็นเพลากลม เจียรระไนรูใน เจียรระไนเรียบ ภายนอกและเรียวกภายใน เครื่องเจียรระไนจะมีหลายแบบ

สาระการเรียนรู้

1. ชนิดของเครื่องเจียรระไนทรงกระบอก
2. หลักการทำงานของเครื่องเจียรระไนทรงกระบอก
3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเจียรระไนทรงกระบอก
4. ความเร็วสำหรับงานเจียรระไนทรงกระบอก
5. การหล่อเย็นในงานเจียรระไนทรงกระบอก
6. ความปลอดภัยในงานเจียรระไนทรงกระบอก
7. การบำรุงรักษาเครื่องเจียรระไนทรงกระบอก
8. ขั้นตอนการปฏิบัติงานเจียรระไนทรงกระบอก
9. การเจียรระไนรูใน
10. การเจียรระไนเรียบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกชนิดของเครื่องเจียรระไนทรงกระบอกที่ใช้ในงานเจียรระไนรูและงานเจียรระไนเรียบได้
2. บอกหลักการทำงานและอุปกรณ์ที่ใช้กับเครื่องเจียรระไนทรงกระบอกได้
3. คำนวณหาความเร็วรอบและการเคลื่อนที่ของโต๊ะงานสำหรับงานเจียรระไนทรงกระบอกได้
4. บอกวิธีหล่อเย็นและความปลอดภัยในงานเจียรระไนทรงกระบอกได้
5. อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานเจียรระไนทรงกระบอกตามหลักการ
6. บอกหลักการและขั้นตอนการเจียรระไนรูและการเจียรระไนเรียบได้
7. ปฏิบัติงานเจียรระไนทรงกระบอกได้ตามหลักการและกระบวนการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนเนื้อหาในหน่วยที่ 5
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในเรื่อง งานเจียรระไนรูและงานเจียรระไนเรียบ
3. ครูสรุปเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนศึกษาเครื่องเจียรระไนทรงกระบอกแต่ละชนิด จากนั้นครูสรุปโดยใช้สื่อ PowerPoint และอธิบายเกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องเจียรระไนทรงกระบอกโดยใช้ภาพ แล้วให้นักเรียนซักถาม
5. ครูนำตัวอย่างอุปกรณ์ที่ใช้กับเครื่องเจียรระไนทรงกระบอกมาให้ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งอธิบายและสาธิตการใช้อุปกรณ์ จากนั้นให้นักเรียนฝึกการใช้อุปกรณ์
6. ครูอธิบายและแสดงวิธีคำนวณหาความเร็วสำหรับงานเจียรระไนทรงกระบอกโดยใช้ตารางประกอบ แล้วให้นักเรียนซักถาม จากนั้นให้นักเรียนฝึกการคำนวณ
7. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปในเรื่องการหล่อเย็นและความปลอดภัยในงานเจียรระไนทรงกระบอก และการบำรุงรักษาเครื่องเจียรระไนทรงกระบอก
8. ครูอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานเจียรระไนทรงกระบอกตามหลักการ จากนั้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติไปพร้อมกับครู
9. ครูอธิบายหลักการและแสดงขั้นตอนการเจียรระไนรูและการเจียรระไนเรียบให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนซักถาม
10. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการเจียรระไนรูและการเจียรระไนเรียบตามครูทีละขั้นตอน

ขั้นสรุปและการประยุกต์

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาในบทเรียน
12. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้วิธีการถาม – ตอบ
13. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบท ตอนที่ 1 และตอนที่ 2
14. ครูให้นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ 6.1 ปฏิบัติงานเจียรระไนทรงกระบอก
15. ครูให้นักเรียนทบทวนเนื้อหาทั้งหมดเพื่อเตรียมตัวสอบ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. PowerPoint บทที่ 6 งานเจียรระไนรูและงานเจียรระไนเรียบ
2. เครื่องเจียรระไนทรงกระบอกแต่ละชนิด
3. ภาพแสดงหลักการเครื่องเจียรระไนทรงกระบอก
4. อุปกรณ์ที่ใช้กับเครื่องเจียรระไนทรงกระบอก
5. ตารางแสดงความเร็วรอบล้อหินเจียรระไน

6. ตารางแสดงความเร็วขอบของชิ้นงานและความเร็วขอบ (ความเร็วตัด) ของล้อยินเจียร์ไน
7. ตารางแสดงความเร็วรอบของชิ้นงานเจียร์ไนทรงกระบอก
8. ภาพแสดงค่าอัตราป้อนในการเจียร์ไนด้านข้าง (S) และความกว้างหน้าหินเจียร์ไน (b_s)
9. ตารางแสดงอัตราป้อนในการเจียร์ไนด้านข้าง (S) มม./รอบ (b_s = ความกว้างหน้าหินเจียร์ไน)
10. แวนตานิริภัย
11. อุปกรณ์แต่งหน้าหินเจียร์ไนแบบหัวเพชร
12. เวอร์เนียร์คาลิเปอร์และไมโครมิเตอร์
13. ผ้าและแปรงทำความสะอาด
14. น้ำมันชโลมเครื่อง
15. แบบทดสอบท้ายบทที่ 6

การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัดผล

1. ตรวจสอบแบบทดสอบท้ายบท
2. ตรวจสอบแบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

1. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบท
2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

1. แบบประเมินผลการทำแบบทดสอบท้ายบท เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน เกณฑ์ผ่าน 60% ขึ้นไป
3. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ การประเมินตามสภาพจริง

บันทึกหลังการสอน

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการเรียนของนักเรียน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการสอนของครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้สอน